

MEGHÍVÓ

KÜLSŐ IMPULZUSOK ÉS BELSŐ HATÁSOK A ZSIDÓ IDENTITÁS ALAKULÁSÁBAN

2025. november 20.

Az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet konferenciája

Helyszín: ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontja.
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4. B épület, 5. emeleti tanácsterem

ELTE | HTK

TÖRTÉNETTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

VALLÁS

9.30–9.50: GÁBOR GYÖRGY (OR-ZSE)

„Abba a zsinagógába be nem teszem a lábam.”

A zsidóság belső megosztottságának okai és következményei az I. században

9.50–10.10: BÁNYAI VIKTÓRIA (ELTE TK KI)

Hagyományújítás: a szegedi cinterem előképei

10.10–10.30: BIRÓ TAMÁS (OR-ZSE – ELTE BTK)

A neológia születése mint fázisátalakulás?

A 19. századi magyar zsidóság a kognitív rítuskutatás nézőpontjából

10.30–11.00: Vita

11.00–11.30: Kávészünet

POLITIKA

11.30–11.50: BODÓ BÉLA (Universität Bonn)

Magyar? Zsidó? Közép- vagy kelet-európai?

A magyar-zsidó humor a partikularizmus és univerzalizmus útvesztőiben, 1848–1948

11.50–12.10: PREPUK ANIKÓ (DE BTK)

Az 1895. évi Országos Rabbigyűlés és az egyházpolitikai törvények végrehajtása

12.10–12.30: KONRÁD MIKLÓS (ELTE HTK TTI)

Kiállítás a „kazár” mellett. Ortodox zsidók és cionisták a galíciai zsidó invázióról

12.30–13.00: Vita

13.00–14.00: Ebédészünet

EGYÉNI UTAK

14.00–14.20: HUSZÁR MIHÁLY (Marcali Múzeum)

Az önazonosság kérdése egy neológ rabbi beszédeiben:

Marczali Mihály 1876-os és 1882-es prédikációi

14.20–14.40: MISLOVICS ERZSÉBET (SZTE BTK)

Párhuzamos életrajzok: Ballagi Mór és Finály Henrik életútja

14.40–15.00: FROJIMOVICS KINGA (Wiener Wiesenthal Institut) –

HORVÁTH RITA (független kutató)

Kolombusz Kristóf és Amerika felfedezése egy Holocaust túlélő olvasatában.

Simon Wiesenthal gondolatai a 15. századi spanyol zsidók identitásáról és útkereséséről

15.00–15.30: Vita

15.30–16.00: Kávészünet

KERESKEDELEM ÉS MŰVÉSZET

16.00–16.20: CSÁKI TAMÁS (ELTE BTK – BTM Kiscelli Múzeum)

Archaizáló modern zsinagógák 1910 körül: az építészeti kordivat

és a zsidó kulturális megújulás metszéspontjában

16.20–16.40: TAMÁS MÁTÉ (ELTE HTK TTI)

Zsinagóga, orgona és kórus: kereskedő előljárók szerepe a zsidó közösségi

identitás formálásában a 19. század első felében

16.40–17.00: Vita

A konferencia a *Zsidó identitások Magyarországon a 18. század végétől 1918-ig*

K 143231 számú NKFI-projekt keretében kerül megrendezésre.